

EFS
Eduardo Frei
Stichting

Eduardo Frei Stichting

Jaarverslag 2019

Eduardo Frei Stichting
Buitenom 18
Postbus 30453
2500 GL Den Haag
Tel: 070-3424888
Fax: 070-3603635

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	2
2. Inleiding	4
Inleiding en doelen van de EFS	4
Werkwijze	4
Categorieën	5
Bestuurssamenstelling EFS 2019	5
European Network of Political Foundations	6
3. Projecten Matra Oost-Europa	6
Armenië	6
Wit-Rusland	7
Transnationale Oost-Europa Activiteiten	8
Westelijke Balkan	9
Georgië	11
Kosovo	12
Servië	13
Oekraïne	14
4. Projecten Shiraka Arabische Regio	17
Jordanië	17
Tunesië	18
Marokko	20
Libanon	22
5. Versterking capaciteit van de trainers	24
6. Zichtbaarheid	26
Interne communicatie	26
Externe communicatie	26
7. Financiën	28

1. Voorwoord

Europe will not be made all at once, or according to a single plan. It will be built through concrete achievements which first create a de facto solidarity.

Aldus Robert Schuman op 9 mei 1950 in de bekende “Schuman declaration”. Precies 60 jaar later bouwen wij nog iedere dag aan dat Europa. De Eduardo Frei Stichting mag dit jaar precies 30 jaar haar bijdrage hieraan leveren. Niet volgens een vastomlijnd plan maar door de dingen die we doen, verankerd in de waarden die wij als christendemocraten willen uitdragen.

In 2019 mochten wij in 16 landen 56 trainingen verzorgen. Kortom ging er bijna wekelijks een EFS trainer op reis. Ruim 1200 deelnemers mochten wij verwelkomen in onze trainingen. Het is prachtig dat al onze 70 trainers weer klaar stonden om op pad te gaan in hun eigen tijd en op vrijwillige basis. Dit doen ze iedere keer weer omdat ze diep in hun hart voelen en geloven dat ze iets kunnen brengen en iets kunnen leren in de ons omringende landen. Ze weten uit hun ervaringen dat het belangrijk is om je horizon te verbreden om echt te kunnen begrijpen wat er zich afspeelt aan de grenzen van ons Europa. En iedere keer horen ze weer hoe mensen aan de randen van de Europese Unie opkijken naar wat wij in Europa hebben weten op te bouwen. Niet de politieke polarisatie maar wel de vrede en de vrijheid waarin wij mogen leven. Tegelijkertijd moeten wij tijdens onze trainingen ook eerlijk zijn en aangeven dat wij in Europa worstelen met ons eigen Europa. Wij worstelen met onze eigen identiteit en de waarden en normen waar wij ooit dit vredesproject op gebouwd hebben.

In de landen waar wij trainen zijn de worstelingen vaak nog veel groter. Libanon waar eind 2019 grote politieke onrust was, de premier opstapte en er grote straatprotesten waren. Of Albanië waar we door de politieke instabiliteit onze trainingen helemaal stil hebben moeten leggen. De Balkan regio waar de Turkse invloed voelbaar is of de Europese staten aan de Russische grens waar de Russische invloeden steeds sterker aanwezig zijn. Het is het bewijs dat het Europese vredesproject niet alleen van binnen maar ook van buiten aangevallen wordt. Reden te meer dat wij in deze landen aanwezig zijn om een boodschap van hoop en vrede te kunnen brengen.

Onze trainingen hebben we in navolging op de ingezette koers van 2018 verder uitgebouwd. De thema's waar we mee aan de slag gaan zijn onder andere waardengedreven politiek, integriteit, vrouwenrechten, jongeren in de politiek. Daarnaast besteden we veel aandacht aan bijvoorbeeld debattechnieken en campagne voeren. We merken dat onze trainingen hoog gewaardeerd worden. Ook door de partner organisaties waarmee wij samenwerken zoals het IRI (International Republican Institute), NDI (National Democratic Institute), KAS (Konrad Adenauer Stiftung) en RSI (Robert Schuman Institute). Deze samenwerkingen blijven belangrijk voor het aanbod dat wij als EFS bieden.

EFS heeft een mooi jaar achter de rug. Dank gaat uit naar al die vrijwilligers binnen EFS die iedere keer weer klaarstaan om op pad te gaan en trainingen te geven in het buitenland. Maar ook naar het EFS secretariaat die altijd weer klaar staan en alle reizen, bezoeken en trainingen zo goed voorbereiden.

Ook gaat mijn dank uit naar het EFS bestuur. In het jaar 2019 hebben wij als bestuur verder gewerkt aan de strategische uitgangspunten van de EFS. Een aantal zaken hebben we kritisch bekeken zoals de landen waar we trainen en de trainingen die we geven. Van 2 bestuursleden hebben wij afscheid moeten nemen vanwege het verlopen van hun termijn. Bestuursleden die vol passie en overgave 8 jaar lang klaar hebben gestaan voor EFS.

Als Robert Schuman nog zou leven had hij de “achievements” van onze stichting zeker gewaardeerd omdat het, hoe klein dan ook, bouwt aan iets wat groter is. We zijn trots en dankbaar dat we dit al 30 jaar mogen doen.

Namens het bestuur,

Jeroen Alting von Geusau, voorzitter

2. Inleiding

Inleiding en doelen van de EFS

Hieronder volgt een korte introductie op de werkwijze van de EFS, waarna in de volgende hoofdstukken verslag wordt gedaan van de activiteiten. De EFS gaat daarbij uit van de volgende drie doelen:

- Promotie van het christendemocratisch gedachtegoed en de kennis hierover in internationaal verband in het algemeen en op de terreinen van internationale samenwerking en mensenrechten in het bijzonder;
- Stimuleren van de permanente betrokkenheid van CDA-leden en aan de CDA gelieerde organisaties op bovengenoemde terreinen;
- Projecten initiëren en ondersteunen die bijdragen aan democratische ontwikkeling in Midden- en Oost-Europa en een aantal landen in de Arabische Regio. Dit vanuit een herkenbaar christen-democratische inspiratie.

Werkwijze

Het bestuur van de stichting treedt voor het CDA op als ontvanger en beheerder van de ontvangen gelden. De EFS werkt met een jaarplan en vanuit een strategisch meerjaren beleidsplan (2018 - 2022) en werkt met vaste partners in de doellanden. Het bestuur van de EFS kwam in 2019 vier keer bijeen in een vergadering. Daarnaast werd ook nog een bestuursdag georganiseerd waarin werd terug- en vooruit geblikt. Het eerste punt van aandacht was het evalueren van het visiedocument, en het tweede punt was het ontwikkelen van de visie voor de komende jaren.

Het secretariaat van de EFS ontvangt projectvoorstellen van partnerorganisaties. Per project dient een doelomschrijving, een conceptprogramma en een projectbegroting te worden voorgelegd. Het bestuur beoordeelt de voorstellen. Na afloop van de activiteit leveren de trainers en de partnerorganisaties een evaluatie aan.

In een aantal projecten wordt samenwerking tussen politieke partijen bevorderd. Allereerst indien in een land meerdere politieke partijen zijn die dezelfde christen-democratische ideologie delen. Bijvoorbeeld in de programma's met Robert Schuman Institute waar deelnemers die lid zijn van aan de Europese Volkspartij gelieerde politieke partijen, worden getraind. Daarnaast geeft de EFS in Armenië en Marokko trainingen samen de politieke stichtingen van bijv de VVD en de PvdA. Doel daarvan is te laten zien welke verschillende politieke stromingen er zijn, en dat politieke partijen met verschillende ideologieën toch goed kunnen samenwerken.

Categorieën

Het bestuur van de EFS steunt projecten die ten goede komen aan de doelstelling van de stichting en de subsidievoorwaarden en passen binnen de volgende categorieën:

1. *Vormings- en scholingscursussen*

Dit betreft trainingen en conferenties (ideologisch, beleidsinhoudelijk of communicatief) die door CDA-deskundigen in de betreffende landen worden uitgevoerd.

2. *Technische hulp*

In deze categorie valt advisering aan een zusterpartij, zoals bijvoorbeeld de ontwikkeling of vertaling van documenten die voor de zusterpartij van belang kunnen zijn. Directe financiële of andere vormen van materiële steun wordt niet verstrekt.

3. *Uitwisselingen*

Voor individuele personen of groepen kan de EFS een studiebezoek aan Nederland organiseren. Tijdens een bezoek wordt op directe wijze kennis genomen van de hier bestaande democratische structuur, het functioneren van de samenleving en de christen democratische inbreng daarbij.

4. *Oriëntatiebezoeken*

Oriëntatie bezoeken door de EFS zijn bedoeld om inzicht te verkrijgen in de politieke situatie in een land en de betekenis van christendemocratie in dat land. Een dergelijk bezoek vindt veelal plaats als voorbereiding op een nieuwe samenwerking.

In 2019 heeft de nadruk van de activiteiten gelegen op vormings- en scholingscursussen. De EFS heeft dit jaar ook een uitwisselingsbezoek georganiseerd voor 10 Oekraïense jongeren, deelnemers uit ons programma European Partnership Leaders for Change (EPLC).

Bestuurssamenstelling EFS 2019

Het bestuur van de stichting bestond in 2019 uit de leden:

- dhr. J.E.P.M. Alting von Geusau, voorzitter
- dhr. W. Hoff, penningmeester (tot 28 november 2019)
- dhr. C. Çörüz
- dhr. G. Boogaard
- mw. A. Doesburg (tot 28 november 2019)
- dhr. J.P. Lokker
- dhr. E. Smid

We hebben eind 2019 afscheid genomen van Annet. Doesburg en Wouter Hoff. Hun termijn liep af. Wytske Postma en Petra de Groot (penningmeester) zijn de nieuw aangetreden bestuurders.

European Network of Political Foundations

De EFS is lid van het European Network of Political Foundations (ENoP). Dit netwerk brengt politieke partij stichtingen vanuit heel Europa bijeen en biedt kennisondersteuning op gebied van relevante ontwikkelingen op Europees niveau. Voor meer informatie kunt u de website bezoeken: www.enop.eu

3. Projecten Matra Oost-Europa

Landen van uitvoering:

Individuele landen: Armenië, Wit-Rusland, Bosnië-Herzegovina, Georgië, Oekraïne, Kosovo, Servië

Transnationaal Oost-Europa: trainingen in Boedapest voor jongeren uit Armenië, Wit-Rusland, Bosnië-Herzegovina, Georgië, Macedonië, Moldavië, Servië en Oekraïne.

Armenië

De EFS werkt in Armenië al jaren samen met de Konrad Adenauer Stiftung (KAS). De KAS heeft een eigen kantoor in Armenië en kan daar goed de lokale ontwikkelingen in de gaten houden. Dit jaar hebben we voor het eerst ook een activiteit in Armenië georganiseerd met het Robert Schuman Institute.

Activiteit 1: Multiparty training voor vrouwelijke politici

De EFS heeft samen met de KAS een trainingsweekend georganiseerd voor vrouwen die actief zijn in de politiek. De vrouwen kwamen van acht verschillende partijen en proberen een plek te bemachtigen in hun partij en hun stem te laten horen in de politiek. Ook wilden ze de taboes die er in Armenië bestaan rondom vrouwen in de politiek doorbreken.

Bereik:	30 jonge vrouwen van politieke partijen
Resultaat:	De vrouwen hebben zelfvertrouwen gekregen, hebben van elkaar geleerd over hoe ze lokaal een impact kunnen maken en durven hun stem te laten horen in de politiek. Ook hebben ze sympathie en begrip gekregen over andere politieke partijen en begrijpen ze dat er veel overeenkomsten zijn tussen de partijen. Het was mooi om te zien dat de vrouwen allemaal af wilden van het idee dat politiek een mannen-activiteit is. De vrouwen waren zeer gedreven en enthousiast en de EFS trainers speelden een belangrijke rol in het faciliteren van

	een veilige omgeving en een open gesprek.
Partner:	Konrad Adenauer Stiftung
Politieke zusterpartij(en):	Heritage Party, Bright Armenia, Republican Party of Armenia, Armenian Revolutionary Federation, Free Democrats en Citizen's Decision

Activiteit 2: Leadership Seminar voor jonge politici (extra)

Deze training werd georganiseerd door het Robert Schuman Institute en was onderdeel van een serie trainingen voor jongeren van verschillende politieke partijen. De revolutie in Armenië zorgt nog steeds voor onrust en wantrouwen tussen de verschillende partijen en het RSI probeerde met deze training bij te dragen aan onderling vertrouwen en begrip. Vanuit Nederland hebben we een EFS trainer gestuurd die veel ervaring heeft met dergelijke trainingen. Daarnaast wil het Robert Schuman Institute ook een netwerk van jonge, veelbelovende politici in Armenië opbouwen.

Bereik	20 jongeren
Resultaat:	De jongeren hebben kennis gemaakt met jongeren van andere politieke partijen en hebben middels gesprekken over waarden en democratie overeenkomsten gevonden tussen hun partijen. Er waren stevige discussies, maar aan het einde van de training was er meer begrip en respect voor elkaars partijen.
Partner:	Robert Schuman Institute
Politieke zusterpartij(en):	Heritage Party, Bright Armenia, Republican Party of Armenia, Armenian Revolutionary Federation, Free Democrats en Citizen's Decision

Wit-Rusland

Vanwege de ingewikkelde situatie in Wit-Rusland organiseerde de EFS, het Robert Schuman Institute en het lokale 'Educatio' gezamenlijke trainingen voor jongeren van de verschillende partijen die gelieerd zijn aan de Europese Volkspartij (EVP). De trainingen voor de Wit-Russische partijen worden in Litouwen georganiseerd, om problemen met de autoriteiten in Wit-Rusland te voorkomen.

Activiteit 3: Trainingsreeks 'Leaders in democracy'

De politieke partijen in Wit-Rusland hebben momenteel weinig invloed. Door middel van de

trainingen stomen we hen klaar voor het moment dat er wel meer democratische mogelijkheden zijn en ze als oppositie een boodschap klaar moeten hebben die kiezers aanspreekt. De EFS en haar partners hebben twee trainingsweekenden georganiseerd ter versterking van (christen)democratische partijen en bewegingen in Wit-Rusland. In de eerste training speelden waardegedreven politiek en crisismanagement een grote rol. In de tweede training stonden leiderschap, corruptie en integriteit centraal. Ook werd er aandacht besteed aan recente internationale ontwikkelingen en geopolitiek. In beide trainingsweekenden werden de jongeren getraind in politieke vaardigheden en was er ruimte voor persoonlijke ontwikkeling.

Bereik:	14 jongeren
Resultaat:	De jongeren van de verschillende partijen zijn erachter gekomen dat ze veel met elkaar gemeen hebben. Zowel op het gebied als waarden, toekomstbeeld en persoonlijke motivatie. De trainers hebben op fantastische wijze een veilige omgeving gecreëerd waarin de deelnemers elkaar vertrouwden en openhartig konden zijn. De deelnemers hebben handvatten en tips gekregen om zich in te blijven zetten voor de waarden waar zij voor staan, en er is veel gesproken over hoe ze voorbereid kunnen zijn op het moment waarop meer democratie in hun land mogelijk is. Dit laatste gaf hen perspectief en moed om door te gaan.
Partner:	Robert Schuman Institute, Educatio
Politieke zusterpartij(en):	UCP, MFF, BCD, Tell the Truth

Transnationale Oost-Europa Activiteiten

Het Robert Schuman Institute (RSI) is hét instituut ter ondersteuning van getalenteerde jongeren die lid zijn EVP gelieerde partijen in Oost-Europa, de Balkan en de MENA regio. Het RSI promoot de christen democratische basiswaarden van de EVP en zet zich in voor democratische transformatie. Het RSI biedt hoogwaardige Engelstalige cursussen aan voor een zorgvuldig geselecteerde groep deelnemers uit verschillende landen. De deelnemers moeten goed engels kunnen spreken, de steun van hun partij hebben en een essay insturen waarin zij hun motivatie toelichten. Het RSI zorgt voor een goede balans van landen en partijen. Nadat de deelnemers het programma hebben doorlopen worden zij onderdeel van het RSI netwerk. Dit netwerk biedt deelnemers contacten binnen de EVP en zorgt ervoor dat het RSI de deelnemers kan volgen in hun politieke carrière.

Activiteit: Trainingsreeks 'Young Leaders'

Sinds 1993 biedt de EFS in samenwerking met het RSI het 'Young Leaders' programma aan. In 2019 zijn er twee 'Young Leaders' cursusweken georganiseerd. De eerste cursusweek ging over de basisbeginselen van de democratie, waarbij de EFS twee dagen verzorgde over christendemocratie in de praktijk. De tweede trainingsweek, waarin dezelfde groep deelnemers werd getraind, ging over migratie, internationale politiek, diplomatieke betrekkingen en internationale samenwerkingsverbanden. De jongeren kregen trainingen van professionals uit de Europese Commissie, de VN, de NAVO en regionale samenwerkingsverbanden. Ook hier heeft de EFS twee trainingsdagen verzorgd, waarin de jongeren les kregen over internationaal crisis management. Ook kregen de jongeren van de EFS trainers workshops in internationaal onderhandelen.

Bereik:	16 jongeren
Resultaat:	Een groep ambitieuze jonge politici zijn christendemocratische waarden, kennis en kunnen bijgebracht om als politicus van de toekomst te functioneren. De jongeren hebben hun internationale netwerk vergroot en hebben een breder perspectief gekregen op de ontwikkelingen in hun land ten opzichte van de zaken die spelen in multilateraal verband. Ze hebben inzicht gekregen in wat integriteit betekent op politiek en persoonlijk niveau.
Partner:	Robert Schuman Institute
Politieke zusterpartij(en):	Albanië: DP Armenië: Republican Party Bosnië-Herzegovina: SDA, HDZ BiH Georgië: European Georgia, UNM Kosovo: LDK Montenegro: Democrats Noord-Macedonië: VMRO-DPMNE Oekraïne: European Solidarity, Batkivshchyna Servië: VMSZ Wit-Rusland: BCD

Westelijke Balkan

Samen met het regionale Balkan kantoor van het International Republican Institute (IRI) organiseren we programma's voor politieke jongeren uit de verschillende Balkanlanden. Het IRI is een Amerikaanse NGO die zich inzet voor de opbouw van democratie in de wereld. Zij doen dit door politiek en maatschappelijk middenveld met elkaar te verbinden, met name in landen waar de politiek lastig te doorgronden is. Het IRI is een partnerorganisatie van de Europese Volkspartij, we werken vanuit dezelfde ideologische waarden.

Activiteit 1: Lokale politici en waardenpolitiek

De EFS samen met het International Republican Institute (IRI) een training georganiseerd voor jonge politici uit Bosnië-Herzegovina, Servië, Noord-Macedonië, Montenegro en Albanië. De training ging over waarden en democratie. Daarnaast werd er specifiek ingegaan op politieke compromissen en bemiddeling. Het oorspronkelijke plan was om ook een trainingsonderdeel over extremisme op te nemen, maar omdat de IRI experts op dit terrein niet beschikbaar waren kwam dit onderdeel te vervallen. De EFS trainers, die zelf actief zijn in de lokale politiek, hebben praktische workshops gegeven over het bereiken van politieke compromissen in lokale politiek.

Bereik:	19 jongeren (lokale politici)
Resultaat:	De lokale politici zijn zich bewust geworden van het belang van persoonlijke en partij waarden. Ze hebben geleerd over Europese waarden en hoe we in Nederland onze Europese waarden een praktische plek geven in ons lokale beleid. De jongeren hebben geoefend in het bereiken van compromissen en hebben genoeg handvatten gekregen om het geleerde in de praktijk te brengen.
Partner:	International Republican Institute
Politieke zusterpartij(en):	Our Party Bosnia and Herzegovina, Democratic Union for Integration North Macedonia, Social Democratic Party Bosnia and Herzegovina, Party of Freedom and Justice Serbia, Party of Democratic Action Bosnia and Herzegovina, Democratic Party for Macedonian National Unity, Social Democratic Youth of Macedonia, Democratic Party of Socialists of Montenegro, Democratic Party of Albania, Montenegrin Party, People's Party Serbia, Croatian Democratic Union of Bosnia and Herzegovina, Democratic Party Serbia, Serbian Progressive Party, Democratic Union for Integration

Activiteit 2: Western Balkans Leadership Training

Het tweede project dat de EFS met het International Republican Institute heeft uitgevoerd is een seminar voor jonge politici uit verschillende Balkanlanden en Centraal Europa. Het doel was om het netwerk van de jongeren te versterken door verschillende landen en regio's met elkaar te verbinden, ze inzicht te geven in Europese politiek en ze te versterken in hun vaardigheden zodat ze een plek in hun partij kunnen bemachtigen. Nu de jongeren nog aan het begin van hun politieke carrière staan, voelen ze zich nog niet onderdeel van het systeem maar kijken ze nog met een verse blik naar veranderingen die er nodig zijn in de maatschappij en in hun eigen partij. Er werden trainingen gegeven in politieke vaardigheden en er werd veel gesproken over persoonlijke waarden en integriteit. Ook is er getraind op het gebied van het bereiken van politieke compromissen.

Bereik:	17 jongeren
Resultaat:	De jongeren hebben politieke vaardigheden geleerd, zodat ze zichzelf kunnen opwerken in de partij. Ook hebben ze geleerd wat Europese waarden zijn en hebben ze deze middels case studies en werken in groepen in de praktijk gebracht. Hun internationale netwerk is versterkt. Tot slot hebben ze geleerd wat het belang is van compromissen sluiten en dat een compromis niet een verlies is maar een winst.
Partner:	International Republican Institute
Politieke zusterpartij(en):	Democratic Party Albania, Alliance for the Future of Kosovo, Freedom and Solidarity, New Slovenia, Civic Platform Poland, GERB Bulgaria, Lithuanian Christian Democrats, Social Democratic Party Bosnie en Herzegovina, Civic Democratic Party Tsjechie, New Conservative Party Latvia, Movement for Rights and Freedom Bulgaria, Social Democratic Union of Macedonia, People's Party Serbia, Democratic Party Albania

Georgië

Eind 2018 vonden presidentsverkiezingen plaats die werd gewonnen door Salomé Zoerabisjvili, kandidaat van de partij Georgian Dream. Deze partij heeft ook de meerderheid in het parlement en is regeringspartij. Halverwege 2019 werd het onrustiger. Er vonden protesten plaats op straat waaraan duizenden mensen deelnamen. De EFS staat in nauw contact met de Konrad Adenauer Stiftung in Tbilisi. De European Georgia partij is een leergierige en open partij waar de EFS en de KAS plezierig mee samenwerken.

Activiteit 1: Youth Leadership Laboratory

Deze activiteit bestond uit drie trainingsweekenden voor één groep jongeren van de politieke partij European Georgia. Deze partij is ook lid van de EVP. Het doel van de trainingen is om de jongeren bewust te maken en kritisch te laten nadenken over politiek. De EFS probeert de jongeren te laten zien dat de persoonlijke waarden die je hebt, doorvertaald kunnen worden naar de visie, standpunten en handelen van een politieke partij. Naast waardegedreven politiek zijn de jongeren ook getraind in vaardigheden zoals debat, communicatie en presentatie.

Bereik:	22 jongeren
Resultaat:	Versterken van de jongere groepen van de European Georgia partij. Daarnaast hebben ze geleerd over de persoonlijke waarden die je hebt,

	die doorvertaald kunnen worden naar de visie, standpunten en handelen van een politieke partij.
Partner:	Konrad Adenauer Stiftung (KAS)
Politieke zusterpartij(en):	European Georgia

Kosovo

Jaarlijks organiseert de EFS, in samenwerking met de Duitse Konrad Adenauer Stiftung (KAS), trainingen voor jongeren en vrouwen die actief zijn voor de LDK partij. Op 6 oktober vonden de parlementsverkiezingen in Kosovo plaats. De twee oppositiepartijen, Vetëvendosje en LDK (Democratische Liga Kosovo) wonnen deze verkiezingen. Na 4 maanden onderhandelen is het Vetëvendosje en de LDK op 3 februari 2020 gelukt om een regering te vormen. De EFS werkt in Kosovo nauw samen met de KAS, waarbij de LDK een leergierige partij blijkt te zijn.

Activiteit 1: LDK Youth Forum

De training voor 32 jongeren van de LDK vond plaats van 29-31 maart en richtte zich op lokale politiek en het mobiliseren van jongeren. Onderwerpen zoals 'motivating young people', 'coalition building on a local level' en 'building a youth movement' kwamen aan bod. In een gezamenlijke sessie met de vrouwen van de LDK werd ook aandacht aan waardengedreven politiek besteed.

Bereik:	32 jongeren
Resultaat:	De jongeren hebben geleerd hoe ze andere jongeren kunnen motiveren, hoe ze politiek moeten voeren op lokaal niveau en hoe ze een politieke jongerenorganisatie moeten besturen. In de sessie met de vrouwen van de LDK hebben ze ook geleerd hoe ze met waardegedreven politiek moeten omgaan en welke waarden belangrijk zijn om hun idealen te bereiken.
Partner:	Konrad Adenauer Stiftung (KAS)
Politieke zusterpartij(en):	Democratic League of Kosovo (LDK)

Activiteit 2: LDK Women's Forum

De training voor 25 vrouwen van de LDK vond plaats van 29-31 maart en richtte zich op de invloed van vrouwen in de politiek en campagne voeren. In een gezamenlijke sessie met de jongeren van de LDK werd ook aandacht aan waardegedreven politiek besteed.

Bereik:	25 vrouwen
Resultaat:	De vrouwen hebben geleerd hoe ze invloed kunnen krijgen in de politiek en hoe ze daarvoor campagne moeten voeren. In de sessie met de vrouwen hebben ze ook geleerd hoe ze met waardegedreven politiek moeten omgaan en welke waarden belangrijk zijn om hun idealen te bereiken.
Partner:	Konrad Adenauer Stiftung (KAS)
Politieke zusterpartij(en):	Democratic League of Kosovo (LDK)

Servië

De trainingen over waardegedreven politiek blijven van groot belang in Servië en de rest van de Balkan. De politiek is vaak gericht op de waan van de dag en partijen hebben geen duidelijke ideologie. De jaarlijkse Summer School met de KAS een succesvol project waarbij de EVP-partijen uit de verschillende Balkanlanden samenkomen en nadenken over de gemeenschappelijke waarden die zij hebben. Zeker in de Balkan, waar de relatie tussen de landen nog fragiel is, is het belangrijk om de gezamenlijke waarden blijven benoemen. Lettend op de eventuele toetreding van Servië tot de EU blijft het ook belangrijk om te focussen op de bestrijding van de corruptie.

Activiteit 1: Summer School

In 2019 heeft de EFS, in samenwerking met de KAS en de BOS, voor de dertiende keer een studieweek georganiseerd voor 21 politiek actieve jongeren uit de Balkan. Dit jaar kwamen de deelnemers uit Bosnië en Herzegovina, Kroatië, Noord-Macedonië, Montenegro, Servië en Slovenië. De jongeren waren afkomstig van politieke partijen gelieerd aan de Europese Volkspartij en daarmee zusterpartijen van elkaar. De training ging in op thema's als democratie, politiek, debatteren en samenwerken. Naast de inhoudelijke trainingen focust het project ook op de bevordering van regionale samenwerking tussen de jongeren.

Bereik:	21 jongeren
---------	-------------

Resultaat:	De deelnemers hebben geleerd over belangrijke aspecten in een democratie, en hoe je op een goede manier waardegedreven politiek kunt voeren. Ook hebben de deelnemers hun vaardigheden in debatteren en samenwerken verbeterd.
Partner:	Konrad Adenauer Stiftung (KAS), Belgrade Open School
Politieke zusterpartij(en):	Centrumrechtse partijen uit verschillende Balkan landen

Activiteit 2: PolitiKAS Teambuilding School

Ook werd er in 2019 een training georganiseerd voor 14 jongeren van centrumrechtse partijen in Servië. Deze training ging in op thema's als democratie, politiek, debatteren en samenwerken. De EFS sessies gingen specifiek in op integriteit, corruptie en de Europese verkiezingen van 2019. De training vond plaats van 17-20 september in Borkovac.

Bereik:	14 jongeren
Resultaat:	De deelnemers hebben geleerd over belangrijke aspecten in een democratie en in de politiek. Daarbij hebben de deelnemers specifiek geleerd over belangrijke punten over integriteit en corruptie, onder andere bij de Europese verkiezingen. Ook hebben de deelnemers hun vaardigheden in debatteren en samenwerken verbeterd.
Partner:	Konrad Adenauer Stiftung (KAS), Belgrade Open School
Politieke zusterpartij(en):	Centrumrechtse partijen uit verschillende Balkan landen

Oekraïne

Oekraïne heeft sinds Rusland de Krim annexeerde de volle aandacht gekregen van het westen. De KAS heeft besloten een nieuw kantoor op te zetten in het oosten van Oekraïne en ook de Amerikanen draaien allerlei programma's om te helpen met de opbouw van democratie in het land. Sinds het vertrek van Viktor Yanukovych is het land nog steeds aan het opkrabbelen, terwijl de gevechten in het oosten van Oekraïne nog doorgaan en ook op de Krim de situatie gespannen is. Voor sommige mensen betekende de Maidan een nieuw tijdperk, volgens anderen is er weinig veranderd. Corruptie is nog steeds een van de grootste problemen in Oekraïne, waardoor ook de nodige hervormingen niet worden doorgevoerd en het vertrouwen van de bevolking in de politiek laag is.

Activiteit 1: EPLC alumni exchange

In samenwerking met de KAS en het UIIP organiseert de EFS sinds 2016 trainingen voor jongeren uit Oekraïne, Moldavië en Georgië, onder de vlag van het 'Eastern Partnership Leaders for Change' project. Van 8-11 mei nodigde de EFS 8 alumni studenten van dit programma uit voor een studiebezoek aan Nederland. De 8 jongeren, van verschillende politieke partijen, volgden een programma waarin campagne voeren, duurzaamheid en de relatie tussen Nederland en Oekraïne centraal stonden.

Bereik:	8 jongeren
Resultaat:	De deelnemers hebben tijdens de uitwisseling geleerd over het belang van duurzaamheid, hoe ze goed campagne kunnen voeren, en over de belangen van de relatie tussen Nederland en Oekraïne die centraal stonden.
Partner:	Konrad Adenauer Stiftung (KAS), Ukrainian Institute for International Politics (UIIP)
Politieke zusterpartij(en):	Politieke partijen: European Solidarity, Batkivshchyna Moloda, Solidarna Moloda Democratic Alliance, Samopomich

Activiteit 2: Youth organizations Democratic Alliance & Samopomich

In samenwerking met de KAS organiseerde de EFS drie trainingen voor de jongeren van de Democratic Alliance en Samopomich. De eerste twee trainingen vonden plaats in Odessa (17-19 mei) en Vinnytsja (20-22 mei). De laatste training, waarbij de groepen uit Odessa en Vinnytsja samenkwamen, vond van 14-16 juni plaats in Kiev. De focus van dit project lag op het bereiken van je electoraat en het motiveren van vrijwilligers.

Bereik:	43 jongeren
Resultaat:	In deze training hebben de jongeren geleerd hoe ze het beste campagne kunnen voeren en daarmee de kiezers te bereiken. Daarnaast werd hen ook duidelijk hoe ze hun leden actief kunnen krijgen om mee te helpen bij de campagne.
Partner:	Konrad Adenauer Stiftung (KAS)
Politieke zusterpartij(en):	Democratic Alliance, Samopomich

Activiteit 3: School of the European Politician

Tijdens het jaarlijks terugkerende 'School of the European Politician' project worden jongeren van de partij Batkivshchyna Molod getraind over de Europese waarden en skills zoals onderhandelen. De training vond dit jaar plaats van 24-26 mei in Zaporizhzhja en werd gevolgd door 30 jongeren.

Bereik:	30 jongeren
Resultaat:	De jongeren hebben een intensief trainingsprogramma gevolgd over Europese waarden en de representatieve democratie. Daar hebben ze geleerd wat de Europese waarden inhouden, hoe dat zich manifesteert in een land en hoe ze die kunnen toepassen in hun eigen samenleving
Partner:	Konrad Adenauer Stiftung (KAS)
Politieke zusterpartij(en):	Batkivshchyna Moloda

Activiteit 4: EPLC regional seminars

In samenwerking met de KAS en het UIIP organiseert de EFS sinds 2016 trainingen voor jongeren uit Oekraïne, Moldavië en Georgië, onder de vlag van het 'Eastern Partnership Leaders for Change' project. Ook in 2019 zijn er weer vier regionale seminars georganiseerd. In totaal hebben 120 deelnemers de regionale seminars gevolgd.

Bereik:	120 jongeren
Resultaat:	De jongeren leerden over de werking van de EU en haar nabuurschapsbeleid. Ook leerden de jongeren meer over campagne voeren, social media en leiderschap.
Partner:	Konrad Adenauer Stiftung (KAS), Ukrainian Institute for International Politics (UIIP)
Politieke zusterpartij(en):	European Solidarity, Batkivshchyna Moloda, Solidarna Moloda Democratic Alliance, Samopomich, Servant of the People, Voice

Activiteit 5: European Solidarity youth training

Tijdens de jaarlijks terugkerende training voor de jongerenorganisatie van European Solidarity worden jongeren van deze partij getraind in verschillende onderwerpen. Dit jaar stonden bestuur, integriteit en Europese waarden centraal. De training vond plaats van 30 nov-1 december in Kiev en werd gevolgd door 70 deelnemers.

Bereik:	70 jongeren
Resultaat:	De jongeren hebben geleerd hoe ze in een bestuurlijke functie moeten functioneren, wat het belang is van integriteit, en het belang en de werking van Europese waarden.
Partner:	Konrad Adenauer Stiftung (KAS)
Politieke zusterpartij(en):	European Solidarity

4. Projecten Shiraka Arabische Regio

Landen van uitvoering:

Individuele landen: Jordanië, Libanon, Marokko, Tunesië

Jordanië

In Jordanië hebben we in 2019 voortgebouwd op de goede samenwerking met de International Republican Institute (IRI). Bij dit instituut zit veel kennis en inzicht in wat er voor trainingen nodig zijn in Jordanië. De IRI ervaart de inhoudelijke en financiële bijdrage van de EFS als zeer waardevol.

Activiteit 1: Trainingsserie 'Empower! Women'

Het International Republican Institute (IRI) heeft een programma dat heet 'Empower! Women' gericht op het bieden van kennis en (basis)vaardigheden voor politieke participatie. De EFS heeft een zinvolle financiële en inhoudelijke bijdrage aan dit programma kunnen leveren. Van 5 tot 6 maart en van 10 tot 11 maart zijn EFS trainers naar Jordanië gereisd om daar twee keer dezelfde training te geven aan vrouwen uit verschillende regio's. De trainingen gingen over hoe je verandering teweeg kan brengen in de maatschappij door een leider te zijn voor je omgeving. De vrouwen werden getraind in leiderschapsvaardigheden en presentatievaardigheden, met grote aandacht voor het verkrijgen van vertrouwen (van mannen) en zelfvertrouwen. De trainingen vonden plaats in Amman in plaats van in de regio's, waardoor er twee groepen intensiever getraind konden worden. Dus in plaats van steeds verschillende groepen is dezelfde groep meerdere keren getraind.

Bereik:	48 vrouwen in totaal, verdeeld over twee trainingen.
Resultaat:	Vrouwen zijn zelfverzekerder geworden en staan sterker in hun schoenen om verandering teweeg te brengen in hun omgeving. Ze hebben geleerd hoe je jezelf presenteert, hoe je mensen overtuigt van je ideeën en hoe je een presentatie geeft.
Partner:	International Republican Institute (IRI)
Politieke zusterpartij(en):	Geen. We werken met vrouwen die op het platteland actief zijn in het maatschappelijk middenveld en die zich willen inzetten voor democratisering.

Activiteit 2: Women's Leadership Academy

Dit is een project van onze partner de International Republican Institute, waarbij zij meerdere groepen vrouwen over een langere periode begeleiden. De EFS heeft aan dit project bijgedragen door het mede-financieren van drie trainingen en onze EFS trainers onderdelen te laten trainen. De trainingen van de Leadership Academy hadden een duidelijke focus op het maken van beleid. Beleidsstukken zijn in Jordanië een belangrijk middel om voorstellen aan mede-politici en het publiek over te brengen. Deze training-serie werd gegeven aan vrouwen die al eerdere trainingen van de IRI en de EFS hebben gevolgd in 2018. De trainingen in 2019 zijn een zogenaamde 'advanced course'.

Bereik:	52 vrouwen
Resultaat:	De deelnemers hebben geleerd om beleidsstukken te schrijven en elkaars beleidsstukken kritisch te beoordelen. Daarnaast hebben ze van best practices uit Nederland geleerd en hebben ze het geleerde in de praktijk gebracht met behulp van case studies. Bij de presentaties van de case studies bleek dat alle vrouwen aanzienlijke vooruitgang hadden geboekt.
Partner:	IRI
Politieke zusterpartij(en):	Geen, de deelnemers aan deze trainingen waren vrouwen die ofwel maatschappelijk actief waren (jurist, arts, leerkracht) en/of actief waren in de lokale politiek als raadsleden.

Tunesië

In Tunesië werkt de EFS ook met het International Republican Institute (IRI). Het politieke landschap in Tunesië is wispelturig, er vinden geregeld afsplitsingen plaats, nieuwe partijen

komen op en verdwijnen weer. De EFS heeft ervoor gekozen om zich niet te richten op één politieke partij, maar werkt met het IRI juist samen met meerdere politieke partijen.

Activiteit 1: Trainingen ter voorbereiding van de verkiezingen

Eind 2019 zijn er verkiezingen in Tunesië gehouden. Dit waren de eerste nationale verkiezing sinds 2011. IRI heeft ons gevraagd ondersteuning te bieden aan politieke partijen om zich voor te bereiden op de verkiezingen, aangezien de partijstructuren en ontwikkeling van visie en beleidsideeën op belangrijke thema's nog zwak zijn. De EFS zou daarom in totaal 7 trainingsweekenden ondersteunen gericht op waarden politiek, campagnevoeren en versterken van de partijstructuren voor jongeren, vrouwen, partij kader en communicatiemedewerkers. In totaal zijn dit er uiteindelijk 5 geworden. Het bleek niet meer praktisch haalbaar voor het IRI de overige twee trainingen ook nog te organiseren.

Bereik:	In totaal zijn er 134 mensen getraind.
Resultaat:	Politieke partijen zijn voorbereid op de verkiezingen van eind 2019. De partijen die door ons getraind zijn hebben het niet slecht gedaan tijdens de verkiezingen. Afek Tounes heeft 3 zetels behaald, Tayha Tounes 14 zetels en Nida Tounes 4 zetels. EL Amal heeft geen zetels behaald maar zij zijn in gesprek gegaan met Afek Tounes om in die partij te worden opgenomen.
Partner:	International Republican Institute (IRI)
Politieke zusterpartij(en):	Nidaa Tounes, Afek Tounes, Tayha Tounes en El Amal.

Activiteit 2: Campagne Training voor de Youth Wing van Afek Tounes

De EFS heeft in 2019 samen met IRI een training gegeven voor de jongeren vleugel van de partij Afek Tounes. De training werd gevolgd door 30 deelnemers en vond van 22-25 maart plaats in Sousse.

Bereik:	30 jongeren
Resultaat:	Tijdens de training leerde de jongeren hoe je effectief een waardegedreven jongerenbeweging organiseert en hoe je campagne voert op onderwerpen binnen en buiten een politieke partij.
Partner:	International Republican Institute (IRI)
Politieke zusterpartij(en):	Afek Tounes

Marokko

In Marokko heeft de EFS de intensieve samenwerking met het NDI en het NIMAR verder gecontinueerd en uitgebouwd. Met het IRI hebben we minder intensief contact, maar zij waarderen onze ondersteuning wel.

Activiteit 1: Training voor jongere adviesraden

NDI heeft samen met de EFS vijf trainingen verzorgd voor lokale politici en jongeren. Het doel van de trainingen was de adviesraden van en voor jongeren in Marokko te versterken door een betere verbinding te leggen tussen de lokale politiek en de jongeren. Met dit project werd een brug geslagen tussen de jongeren en de lokale overheid en zorgden we dat er meer gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid jongeren te betrekken bij lokale besluitvorming.

Bereik:	60 deelnemers (45 jongeren en 15 bestuurders)
Resultaat:	De adviesraden zijn versterkt, zij weten beter hoe zij voorstellen kunnen maken voor lokale en regionale overheden. Bestuurders hebben meer oog en waardering gekregen voor de potentie van adviesraden.
Partner:	NDI
Politieke zusterpartij(en):	De trainingen richten zich op bestuurders en jongeren, de insteek was niet de politieke partijen hoewel de bestuurders ook politieke partijen vertegenwoordigen. De belangrijkste partijen zijn USFP, UC, RNI, PPS, PAM, Mouvement Populaire, Istiqlal.

Activiteit 2: School of Democracy

De 'School of Democracy' is de volgende fase in de trainingen die de EFS, samen met het Nederlands Instituut Marokko (NIMAR) sinds 2014 organiseert voor jongeren. In 2018 hebben de EFS en het NIMAR, samen met de Nederlandse politieke stichtingen van de VVD, D66, Groenlinks een eerste jaargang van een 'School of Democracy' opgezet. De 'School of Democracy' richt zich jongeren die hoogopgeleid zijn, Engels spreken en/of betrokken zijn in het maatschappelijk middenveld. Doel is: 1) om hen te motiveren meer betrokken te zijn bij de politiek, hen ervan te overtuigen dat het essentieel is voor een democratie om politici en politieke partijen aan te spreken op wat zij beloven en doen; 2) meer uitwisseling tussen de jongeren te stimuleren op het gebied van democratie en maatschappijopbouw; en 3) meer ruimte te bieden aan jongeren om zichzelf verder te ontwikkelen in bepaalde (leiders)vaardigheden. Door dit project samen met de andere

politieke stichtingen en het NIMAR op te zetten worden onze netwerken en kennis goed ingezet om een interessant programma te ontwikkelen en de jongeren met een breed spectrum van politieke ideologieën kennis te laten maken. In 2019 is er de cursus uit 2018 opnieuw aangeboden en noemden we dit de 'basiscursus'. Om verder te kunnen bouwen aan een netwerk van betrokken jonge mensen boden we dit jaar voor het eerst een 'advanced cursus'. Deze was bedoeld voor alumni studenten en voor jongeren die al meer ervaring en kennis hebben.

Bereik:	28 mensen
Resultaat:	<p>Jongeren zoeken de politiek op en ondernemen actie om politieke partijen meer aan te spreken op kwesties die zij belangrijk vinden. Een mooie illustratie van hoe de trainingen hebben bijgedragen aan dit resultaat is te vinden op onze website. Daarin is onder het kopje 'Youth shaping democracy' Ikram aan het woord over hoe de training haar gemotiveerd heeft.</p> <p>Jongeren hebben meer kennis en begrip van de democratie en het politieke landschap van Marokko. Ze hebben hun vaardigheden ten aanzien van debatteren en naar elkaar luisteren versterkt en leiderschapskwaliteiten kunnen ontwikkelen. Uit de evaluatieformulieren blijkt ook dat de deelnemers onderling contact hebben gehouden. De 'advanced course' biedt dus inderdaad de mogelijkheid om het netwerk te versterken.</p>
Partner:	Nederlands Instituut Marokko (NIMAR), D66, CU, Groenlinks en de VVD.
Politieke zusterpartij(en):	We werken met maatschappelijk betrokken jongeren die zich willen inzetten voor democratisering.

Activiteit 3: Training over 'civic participation'

De EFS heeft samen met het International Republican Institute een trainingsweekend verzorgd voor lokale politici gericht op het verbeteren van de link tussen lokale politici en het maatschappelijk middenveld. Onder andere door middel van van het uitwisselen van voorbeelden uit Nederlandse systeem wilden we laten zien hoe burgerparticipatie een belangrijk en effectief onderdeel van de politiek kan zijn.

Bereik:	20 deelnemers, die een mix vormden van vertegenwoordigers uit de lokale politiek en NGO's.
---------	--

Resultaat:	Deelnemers gaven aan dat ze een beter inzicht hadden in hoe ze participatie vanuit het maatschappelijk middenveld beter konden organiseren en hoe er ook meer rekening gehouden kan worden met mensen die analfabeet zijn.
Partner:	International Republican Institute (IRI)
Politieke zusterpartij(en):	USFP, UC, RNI, PPS, PAM, Mouvement Populaire, Istiqlal

Activiteit 4: How Europe Works

In de laatste maand van het jaar heeft het RSI, samen met de EFS een training in Rabat georganiseerd over de EU, waarbij naast praktische kennis ook gesproken is over de waarden van de EU en de EVP in het bijzonder. Voor de EFS en RSI was deze activiteit ook bedoeld om te onderzoeken of er een behoefte bestaat aan ondersteuning bij het versterken van de kennis en vaardigheden binnen deze partijen. Een deel van deze groep zal in 2020 een bezoek gaan brengen aan Brussel. Deze training was daar een belangrijke voorbereiding op.

Bereik:	16 deelnemers van de Istiqlal en de RNI
Resultaat:	De jonge politici verwierven uitgebreide kennis van de EU en een beter begrip van de basis van de huidige betrekkingen en openstaande kwesties tussen EU-Marokko. Daarnaast hebben ze inzicht gekregen over de Europese samenwerkingscapaciteiten bij de delegerende partijen. Als derde hebben ze ook een netwerk opgebouwd door persoonlijke contacten tussen de deelnemers en de Europese sprekers / partners
Partner:	Robert Schuman Institute
Politieke zusterpartij(en):	RNI, Istiqlal

Libanon

In 2018 zijn twee 'observer parties' tot de EVP toegetreden. Dit zijn de 'Lebanese Forces' en de 'Kataeb' partij. Beide zijn christelijke partijen. Het Robert Schuman Institute heeft met

onze ondersteuning in oktober 2018 voor het eerst een training gegeven in Beiroet voor Libanese vrouwen van bovengenoemde partijen. In 2019 hebben wij vervolg gegeven aan deze training. In navolging van de EFS fact finding mission in 2018 zijn wij ook ingegaan op een verzoek voor training voor leden van de KATAEB partij. Eind 2019 kwamen we tot de conclusie dat er behoefte is aan onze trainingen, met name voor jongeren en mensen die lokaal actief zijn in de politieke partijen. De EFS heeft besloten ook in 2020 de trainingen voort te zetten. De EFS is waakzaam om aan beide partijen evenveel ondersteuning te bieden en zo veel mogelijk bij te dragen aan constructieve samenwerking/interactie tussen de EVP zusterpartijen.

Activiteit 1: Women and Political Influence trainingen

In 2018 waren, naast deelnemers uit Libanon, ook Armeense deelnemers uitgenodigd, omdat er tussen Armenië en Libanon goede banden zijn. In de praktijk kwam er niet echt een uitwisseling tot stand en was de meerwaarde beperkt. We hebben ons programma in 2019 daarom helemaal ingericht voor Libanese vrouwen. Van 10 tot 12 mei hebben de vrouwen een intensief trainingsprogramma gevolgd. Aan het einde van 2019 hebben we een studiereis naar Brussel georganiseerd voor de beste deelnemers uit de trainingen in 2018 en 2019. Op deze manier wilden we de vrouwen meer laten ervaren en leren over buitenlandse politiek, het Europese Parlement, en hoe het is om als vrouwelijke Europarlementariër te werken.

Bereik:	21 Libanese vrouwen
Resultaat:	De vrouwen hebben nieuwe contacten en nieuwe ideeën gekregen en hebben zowel in Libanon als in Brussel een intensief trainingsprogramma gevolgd over Europese waarden en internationale politiek. Daarnaast hebben de CDA'ers in de EVP fractie beter kennis kunnen maken met deze EVP zusterpartijen en hebben ze meer nieuws gekregen over de laatste ontwikkelingen in Libanon.
Partner:	Robert Schuman Institute (RSI)
Politieke zusterpartij(en):	Lebanese Forces, Kataeb Partij

Activiteit 2: Analyzing local issues and defining solutions

In mei 2018 zijn er verkiezingen geweest. De Kataeb partij heeft daarbij in het parlement twee zetels verloren en hebben daardoor nu nog maar drie zetels over. Op lokaal niveau heeft de Kataeb het nog redelijk gedaan, zij willen die basis nu verstevigen en zo mogelijk uitbreiden en vragen daarom om ondersteuning. Het doel van deze trainingen was om met mensen uit verschillende hoeken van de maatschappij lokale kwesties te identificeren, te analyseren en te komen tot plannen om de situatie in een gemeente te verbeteren. Er zijn

twee trainingsweekenden georganiseerd. In het eerste weekend in maart werden de problemen geanalyseerd en plannen geformuleerd. Vervolgens kregen de deelnemers de opdracht om, eenmaal weer thuis, stakeholders te identificeren en te interviewen over de plannen die ze hadden bedacht. Dat werd in het tweede weekend in juni verder besproken. Daarnaast is aandacht geschonken aan onderhandelingstechnieken.

Bereik:	15 deelnemers
Resultaat:	De deelnemers hebben ideeën ontwikkeld en geïnventariseerd wat er op lokaal niveau nodig is. De deelnemers zijn door EFS trainers en lokale trainers gecoacht om hun projecten concreet te maken en handen en voeten te geven. Uitgangspunt was om de deelnemers te motiveren zelf iets te doen en niet af te wachten wat er vanuit een nationale overheid komt. Er zijn plannen ontwikkeld over onder andere het probleem van vuilnis op straat en het openbaar vervoer.
Partner:	nvt
Politieke zusterpartij(en):	Kataeb Party

5. Versterking capaciteit van de trainers

De EFS heeft een stabiele pool van trainers. Ter versterking en verdere ontwikkeling van hun inzet voor de EFS organiseert de EFS jaarlijks trainersbijeenkomsten. Tijdens de bijeenkomsten worden ook ervaringen onderling uitgewisseld. In 2019 zijn trainersbijeenkomsten, expert meetings en veiligheidstrainingen georganiseerd.

Trainersbijeenkomst 1

Het doel van deze trainersbijeenkomst op 4 april was om trainers met elkaar in contact te brengen. Op deze manier kunnen zij ervaringen met elkaar delen, voelen ze zich betrokken bij het werk van de EFS en doen ze nieuwe kennis op. Daarnaast krijgt het EFS secretariaat ook een beter beeld van de competenties en behoeften van de trainers en hoe trainers zich voorbereiden op een training. Het onderwerp van deze sessie was het uitwisselen van

ervaringen waarbij naar de verschillende fases van de training gekeken werd: de voorbereiding, de training zelf en de terugkoppeling naar de EFS.

Trainersbijeenkomst 2

Op woensdag 4 december zijn we samengekomen met de trainers om over de module value-based politics te praten. Deze module is ontwikkeld om als basis te dienen voor trainingen over dat onderwerp. Er is gepraat over de reden dat deze module is ontwikkeld, hoe die tot stand is gekomen en hoe trainers kunnen meewerken aan nieuwe modules.

Expert meeting - Geopolitieke ontwikkelingen op de Balkan

De EFS traint al jaren in verschillende landen op de Balkan. Het is dus belangrijk dat wij de politieke en maatschappelijke context van de landen snappen. Het is de laatste tijd onrustig op de Balkan, met protesten in Servië en Albanië en de incidenten die de relatie tussen Servië en Kosovo verslechteren. Ook laten Rusland, China, Turkije en Saudi-Arabië hun invloed steeds meer gelden op de Balkan. Dat doen ze niet zonder reden, de Balkanlanden worden heen en weer geslingerd in een geopolitiek wereldspel.

Het doel was om de EFS trainers (en geïnteresseerden) een beeld te geven van de huidige geopolitieke ontwikkelingen op de Balkan. Dit gebeurde door middel van het beantwoorden van de volgende vragen: Waarom zijn de Balkanlanden zo belangrijk voor Rusland, Amerika, China, Turkije en Saudi-Arabië en welke strategieën gebruiken ze om hun invloed te laten gelden? Wat is de rol van de EU in dit geheel? Hoe kunnen de EFS trainingen de EU-gerichte partijen steunen?

Ronde tafel discussie Tunesië

Op 19 juni heeft de EFS samen met de Hanns Seidel Stiftung een ronde tafel bijeenkomst georganiseerd naar aanleiding van het bezoek van een delegatie uit Tunesië. De bijeenkomst vond plaats op het CDA Partijbureau. Verschillende Nederlandse en Tunesische experts zijn met elkaar in gesprek gegaan over de rol van religie in de seculiere constitutionele staat en de rol van vrouwen in nieuwe en bestaande democratieën.

Veiligheidstraining

Er is ook nog een veiligheidstraining geweest in oktober en een training voor het crisis management team. Sinds 2018 heeft de EFS een veiligheidsbeleid, daarvoor krijgen de trainers ook een korte training. In 2019 hebben we het Centre for Safety and Development gevraagd nog een training te verzorgen voor die trainers die niet in de gelegenheid waren de trainingen die we voorzien hadden, te volgen.

6. Zichtbaarheid

De EFS verricht belangrijk werk, werk wat niet altijd wordt gezien. De EFS is daarom voortdurend bezig met het vergroten van haar zichtbaarheid, zowel intern als extern. Dit wordt gedaan door middel van maandelijkse nieuwsbrieven, Facebookberichten, congressen en EFS-artikelen. Ook heeft de EFS een infographic van haar activiteiten in 2019 op haar website gepubliceerd.

Interne communicatie

Nieuwsbrief

Sinds 2018 is de EFS begonnen met het versturen van nieuwsbrieven naar haar trainers en dat is ook gebeurd in 2019. Ook gaan deze nieuwsbrieven naar de medewerkers van het CDA partijbureau. Het doel van deze maandelijkse nieuwsbrieven is om de EFS trainers en CDA medewerkers op de hoogte te houden van de EFS activiteiten. In de nieuwsbrief vindt de lezer een overzicht van de huidige trainingen, mededelingen en eventuele toevoegingen op de 'EFS Database'.

Activiteiten

De EFS stond met een stand op het CDA-congres in februari 2019. Bij deze stand stonden zowel EFS medewerkers als trainers. Het doel van de stand is om de zichtbaarheid van de EFS binnen het CDA te vergroten. De stands vormen ook een verzamelplek voor EFS trainers, waar door vele trainers ervaringen worden gedeeld.

Externe communicatie

Facebook

Via de Facebook account van CDA Internationaal publiceert de EFS berichten van al haar trainingen en activiteiten. Het doel van het publiceren van deze berichten is om de zichtbaarheid van de EFS binnen en buiten het CDA te vergroten. De berichten bieden een mooie blik achter de schermen van de EFS trainingen. Momenteel (medio 2019) heeft de Facebookpagina ruim 750 volgers, begin 2018 waren dit er nog 392.

LinkedIn

De Eduardo Frei Stichting heeft ook een LinkedIn pagina waar publicaties van artikelen, nieuwe vacatures of updates over recente internationale ontwikkelingen worden gedeeld. De

pagina heeft ruim 150 volgers, waarvan het grootste deel van de volgers onderdeel is (geweest) als trainer, medewerker of bestuurslid.

Website

De website van de EFS is een verzamelplaats voor alle relevante aspecten van de stichting. Artikelen worden daar geplaatst, verhalen van trainers en trainees worden verteld en er is informatie te verkrijgen over alle aspecten van de stichting zoals de partnerorganisaties, de landen en de jaarverslagen.

Artikelen

De schrijvers van deze artikelen zijn trainers en bestuursleden. Deze artikelen worden gepubliceerd op het Bestuursforum, het CDA.nl ledenblad, de EFS website, Facebook en de EFS nieuwsbrief. DE EFS heeft een infographic van haar activiteiten in 2019 gemaakt. Het doel hiervan is om de activiteiten van de EFS, binnen en buiten het CDA uit te beelden. De infographic is ook afgedrukt als flyer en is te vinden op de EFS website.

7. Financiën

De volgende staat van baten en lasten is afgeleid van de gecontroleerde jaarrekening over het jaar 2019 van de Eduardo Frei Foundation. CROP Registeraccounts heeft een goedkeurende (bevestigende) verklaring over deze jaarrekening gegeven

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019

Bedragen x 1 euro	2019 werkelijk	2019 begroot	2018 werkelijk
BATEN			
Bijdragen derden			
Subsidie BiZa Matra	163.810	182.800	220.007
Subsidie BiZa Shiraka	71.584	45.700	59.622
Subsidie BuZa Matra	82.200	82.200	84.465
Subsidie BuZa Shiraka	231.000	243.000	227.952
Totaal bijdragen derden	<u>548.594</u>	<u>553.700</u>	<u>592.046</u>
Totaal baten	<u>548.594</u>	<u>553.700</u>	<u>592.046</u>
LASTEN			
Apparaatskosten	169.411	138.425	141.320
Projectkosten Matra	196.827	189.852	211.401
Projectkosten Shiraka	214.282	225.423	216.132
Totaal lasten	<u>580.520</u>	<u>553.700</u>	<u>568.853</u>
Saldo van baten en lasten	<u>31.926-</u>	<u>-</u>	<u>23.193</u>
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan de Algemene reserve	31.926-	-	-
Toevoeging aan de Algemene reserve	-	-	23.193
	<u>31.926-</u>	<u>-</u>	<u>23.193</u>